Európsky parlament
2024-2029

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

2025/2156(DEC)

29.1.2026

STANOVISKO

Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci

pre Výbor pre kontrolu rozpočtu

k absolutóriu za rok 2024: všeobecný rozpočet EÚ – Agentúry
(2025/2156(DEC))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Romana Tomc

PA_NonLegDec

STANOVISKO

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci vyzýva Výbor pre kontrolu rozpočtu, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto body:

– so zreteľom na výročnú správu Európskeho dvora audítorov o agentúrach EÚ za rozpočtový rok 2024,

– so zreteľom na konsolidovanú výročnú správu o činnosti nadácie Eurofound za rok 2024,

– so zreteľom na konsolidovanú výročnú správu o činnosti strediska Cedefop za rok 2024,

– so zreteľom na konsolidovanú výročnú správu o činnosti nadácie ETF za rok 2024,

– so zreteľom na konsolidovanú výročnú správu o činnosti agentúry EU-OSHA za rok 2024,

– so zreteľom na konsolidovanú výročnú správu o činnosti orgánu ELA za rok 2024,

Všeobecné poznámky

1. vyjadruje spokojnosť s vyhlásením Európskeho dvora audítorov (Dvor audítorov), že transakcie súvisiace s ročnou účtovnou závierkou Európskej nadácie pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok (Eurofound), Európskej agentúry pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA), Európskeho strediska pre rozvoj odborného vzdelávania (Cedefop), Európskej nadácie pre odborné vzdelávanie (ETF) a Európskeho orgánu práce (ELA) za rozpočtový rok 2024 sú celkovo zákonné a správne a že ich finančná situácia k 31. decembru 2024 je náležite vyjadrená;

2. oceňuje veľmi kvalitnú prácu agentúr pôsobiacich v oblasti zamestnanosti, sociálnych vecí a začlenenia a zdôrazňuje význam, samostatnosť a pridanú hodnotu piatich agentúr v ich oblasti odbornosti; víta sústavnú a rastúcu spoluprácu medzi piatimi agentúrami a ich užšiu spoluprácu s inými orgánmi EÚ, čím sa zvyšuje súdržnosť a komplementárnosť a zároveň sa predchádza prekrývaniu činností; ďalej víta skutočnosť, že táto spolupráca sa stala štruktúrovanejšou a viedla k väčšiemu počtu spoločných iniciatív; berie na vedomie hodnotenie Komisie v roku 2024 týkajúce sa štyroch agentúr EÚ – Eurofound, Cedefop, ETF a EU-OSHA –, ktoré preukazuje účinnejšiu spoluprácu medzi agentúrami a vyššiu úroveň ich súdržnosti; víta spoločný akčný plán, v ktorom sa vymedzujú opatrenia, ktoré tieto štyri agentúry spoločne prijmú v nadväznosti na odporúčania vyplývajúce z hodnotenia;

3. vyzýva Komisiu, aby lepšie využívala odborné znalosti a analytické kapacity týchto agentúr, pokiaľ ide o zamestnanosť a sociálne veci, pričom zdôrazňuje, že spoliehanie sa na ich interné poznatky by zvýšilo koordináciu a účinné využívanie rozpočtových zdrojov Únie; upozorňuje na nevyužitý potenciál pri poskytovaní konkrétnych, relevantných informácií a rovnako kvalitných produktov ako ponúkajú externí konzultanti, keď im to ich mandáty umožňujú;

4. konštatuje, že pripomienky Dvora audítorov v súvislosti s agentúrami sa týkajú nedostatkov v postupoch verejného obstarávania, systémoch riadenia a kontroly a rozpočtovom riadení a že nedostatky v postupoch verejného obstarávania zostávajú najväčším zdrojom neoprávnených platieb;

5. uznáva, že dôsledky výnimočne vysokej miery inflácie v rokoch 2022 a 2023 spolu s rastúcimi nákladmi na zamestnancov, verejné a iné služby výrazne znížili podiel finančných prostriedkov dostupných na hlavné prevádzkové činnosti v roku 2024; konštatuje, že táto situácia, najmä v prípade agentúr, ktorých mandáty sa rozširujú, môže oslabiť ich schopnosť účinne plniť svoje úlohy; zdôrazňuje, že je dôležité zachovať kontinuitu činností agentúr pravidelným skúmaním primeranosti ich prevádzkových rozpočtov s cieľom zabezpečiť, aby zodpovedali ich úlohám a aby agentúry mali dostatočný počet pracovníkov; uznáva, že flexibilita agentúr prispôsobiť sa meniacim sa okolnostiam im pomáha plniť si mandáty napriek tomu, že ich prevádzkové rozpočty sú nižšie; pripomína, že rozšírenie mandátov musí byť súčasne podporené zodpovedajúcimi finančnými zdrojmi;

6. zdôrazňuje, že je dôležité, aby všetky agentúry trvalo uplatňovali záväzok začleniť environmentálnu zodpovednosť do svojich činností a rozhodovania; víta ďalšie kroky na zavedenie formálneho systému environmentálneho manažérstva v agentúrach, ktoré ho ešte nezaviedli;

7. pripomína, že horizontálne zásady, ako je rodová rovnosť, by mali byť neoddeliteľnou súčasťou rozpočtovania, operácií, politík a programov agentúr: víta ich úsilie v tejto súvislosti; žiada, aby sa zaviedlo komplexné rodovo responzívne rozpočtovanie s cieľom monitorovať a merať prideľovanie rozpočtových prostriedkov na rodovú rovnosť;

Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok (Eurofound)

8. oceňuje sústavnú veľmi kvalitnú prácu nadácie na zlepšovaní a šírení poznatkov a poskytovaní odborných znalostí založených na dôkazoch, ktoré podporujú rozvoj informovanejších sociálnych politík, politík zamestnanosti a politík súvisiacich s prácou v Európe; vysoko oceňuje odborné znalosti o témach súvisiacich s Európskym pilierom sociálnych práv vrátane smerníc o transparentných a predvídateľných pracovných podmienkach, o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom rodičov a opatrovateľov, o primeraných minimálnych mzdách, o zlepšovaní pracovných podmienok v oblasti práce pre platformy a o transparentnosti odmeňovania, ako aj o Európskej záruke pre deti; víta kľúčový výskum nadácie Eurofound v oblastiach relevantných pre politiku vrátane jej práce v roku 2024 zameranej na nedostupné a neprimerané bývanie v Európe, primerané minimálne mzdy, chudobu, príjmovú nerovnosť a strednú triedu, nedostatok pracovnej sily a politický rozmer sociálnej súdržnosti v Európe; víta zapojenie nadácie Eurofound do kampane pred voľbami do Európskeho parlamentu s cieľom zvýšiť informovanosť o voľbách;

9. víta kladné stanovisko Dvora audítorov k ročnej účtovnej závierke nadácie a vyzýva nadáciu, aby sa zaoberala odporúčaniami Dvora audítorov;

10. upozorňuje, že 15,1 % miera prenosu nediferencovaných rozpočtových prostriedkov naďalej predstavuje problém, i keď v porovnaní s predchádzajúcim rokom klesla, a berie na vedomie vysvetlenie nadácie, že rozlišuje medzi plánovanými a neplánovanými prenosmi, pričom plánované prenosy sú spojené s viacročnými projektmi a nevytvárajú rozpočtovú neistotu; nabáda agentúru, aby pokračovala vo svojom úsilí o ďalšie zníženie miery neplánovaných prenosov rozpočtových prostriedkov v nadchádzajúcich rokoch;

Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA)

11. oceňuje činnosti agentúry zamerané na rozvoj, zber a poskytovanie spoľahlivých a relevantných informácií, analýz a nástrojov s cieľom rozšíriť poznatky, zvýšiť informovanosť a výmenu v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktoré prispievajú aj k rozvoju právnych predpisov EÚ v tejto oblasti; oceňuje informácie a osvedčené postupy, ktorých cieľom je podporovať zdravé a bezpečné pracoviská v Európe, a najmä jej prácu v odvetví zdravotnej a sociálnej starostlivosti a psychosociálnych rizík na pracovisku; pripomína význam ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci, ktoré nemôžu byť ohrozené zvýšenou infláciou a životnými nákladmi; vyzýva všetky agentúry EÚ, aby dodržiavali najvyššie normy BOZP; víta jej úspechy v roku 2024 vrátane uverejnenia prehľadov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci týkajúcich sa kardiovaskulárnych chorôb a psychosociálnych rizík, pokroku vo výskume v odvetví zdravotnej a sociálnej starostlivosti a dokončenia práce v teréne pre Európsky prieskum podnikov v kontexte nových a vznikajúcich rizík a nových nástrojov interaktívneho hodnotenia rizík online (OiRA);

12. víta výkonnosť agentúry v roku 2024, keď rozpočet plnila na 99 % a pracovný program na 93 %; berie na vedomie novú stratégiu, ktorú agentúra EU-OSHA prijala koncom roka 2024 s cieľom zabezpečiť schopnosť svojich útvarov reagovať na nové potreby a výzvy v tejto oblasti; zdôrazňuje dôležitú úlohu agentúry pri poskytovaní údajov iným výskumným službám, ako je EPRS;

13. víta kladné stanovisko Dvora audítorov k ročnej účtovnej závierke agentúry a vyzýva agentúru, aby sa zaoberala pripomienkami Dvora audítorov, najmä pokiaľ ide o riadenie a systémy kontroly;

14. so znepokojením berie na vedomie vysokú mieru prenosu rozpočtových prostriedkov vo výške 22,6 %, ktorá sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zlepšila, ale zostáva výrazne nad referenčnou hodnotou 15 %; pripomína, že opakovane vysoké miery prenosu rozpočtových prostriedkov oslabujú zásadu ročnej platnosti rozpočtu; berie na vedomie vysvetlenie agentúry, že sa rozlišuje medzi plánovanými a neplánovanými prenosmi rozpočtových prostriedkov, pričom plánované prenosy sú spojené s viacročnými projektmi a nevytvárajú rozpočtovú neistotu; víta opatrenia, ktoré prijala agentúra EU-OSHA na posilnenie svojho postupu rozpočtového plánovania, a nabáda ju, aby pokračovala v úsilí o ďalšie zníženie neplánovaných mier prenosu rozpočtových prostriedkov v nadchádzajúcich rokoch;

15. oceňuje pokrok, ktorý agentúra EU-OSHA dosiahla pri znižovaní oneskorených platieb v porovnaní s rokom 2023 vykonávaním akčného plánu;

Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania (Cedefop)

16. oceňuje výskum, analýzy a technické odborné znalosti strediska Cedefop v oblasti politík odborného vzdelávania a prípravy (OVP), kvalifikácií a zručností; víta jeho úspechy v roku 2024 vrátane rozšírenia portfólia informácií o zručnostiach, podpory inklúzie a analýzy kľúčového vývoja politiky v oblasti OVP v členských štátoch; zdôrazňuje najmä prvý prieskum zručností v oblasti umelej inteligencie na úrovni EÚ a spustenie indexu nedostatku práce a zručností (CLSSI) a krátkodobé predvídanie trendov v oblasti zručností (STAS);

17. víta kladné stanovisko Dvora audítorov k ročnej účtovnej závierke strediska a vyzýva ho, aby sa zaoberalo pripomienkami Dvora audítorov, najmä pokiaľ ide o zvýšenie podielu oneskorených platieb v porovnaní s rokom 2023;

18. chváli Cedefop za jeho príkladné miery viazaných (100 %) a platobných (98,89 %) rozpočtových prostriedkov, ktoré úspešne preukazujú optimálne využívanie zdrojov zverených stredisku;

19. nabáda stredisko Cedefop, aby urýchlene zmenilo a doplnilo svoje vnútorné pravidlá s cieľom zabezpečiť, aby vyslaní grécki národní experti, ktorí sa musia presťahovať do Solúna, mali nárok na diéty v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania;

Európska nadácia pre odborné vzdelávanie (ETF)

20. oceňuje prínos nadácie k posilneniu ľudského kapitálu v susedných krajinách EÚ, pričom často pôsobí v náročnom geopolitickom kontexte; uznáva jej kľúčovú úlohu pri zvyšovaní zamestnateľnosti prostredníctvom reforiem v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, zručností, celoživotného vzdelávania a systémov trhu práce; oceňuje, že sa zameriava na zelenú a digitálnu transformáciu a predvídanie, rozvoj a validáciu zručností ako na horizontálne otázky; konštatuje, že v roku 2024 sme si pripomenuli 30. výročie založenia nadácie a tri desaťročia poskytovania odborných znalostí a partnerstva pri podpore inkluzívneho a účinného vzdelávania a rozvoja zručností;

21. víta kladné stanovisko Dvora audítorov k ročnej účtovnej závierke nadácie a vyzýva ju, aby sa zaoberala pripomienkami Dvora audítorov, najmä pokiaľ ide o zvýšenie podielu oneskorených platieb v porovnaní s rokom 2023;

22. berie na vedomie nápravné opatrenia ETF na riešenie nezrovnalostí zistených počas auditov v predchádzajúcich rokoch v otvorených postupoch verejného obstarávania;

23. zdôrazňuje pokrok ETF v zlepšovaní rodovej rovnováhy, pričom ženy v súčasnosti predstavujú 57 % riadiacich pracovníkov, a oceňuje úsilie o zlepšenie geografickej rovnováhy;

Európsky orgán práce (ELA)

24. oceňuje podporu, ktorú orgán poskytuje členským štátom a Komisii pri zabezpečovaní spravodlivého a účinného presadzovania pravidiel Únie v oblasti mobility pracovnej sily a koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia, a to aj podporou 117 spoločných zosúladených inšpekcií v roku 2024, v uľahčovaní účinnej mobility pracovnej sily v Európe prostredníctvom činností Európskych služieb zamestnanosti (EURES) a pri zvyšovaní informovanosti o právach a povinnostiach pracovníkov a zamestnávateľov v oblasti mobility prostredníctvom školiacich a informačných kampaní, najmä #FairHORECAinEU a #Road2FairTransport, čo občanom a podnikom uľahčuje využívanie výhod vnútorného trhu; víta skutočnosť, že rok 2024 bol prvým rokom, v ktorom orgán vykonával činnosť v plnej prevádzkovej kapacite, čo mu umožnilo v plnej miere vykonávať svoj mandát vo všetkých oblastiach činnosti;

25. oceňuje, že orgán ELA dosiahol 95 % svojho ročného pracovného plánu a zároveň výrazne zvýšil svoje činnosti oproti predchádzajúcemu roku vrátane 54 % nárastu zosúladených a spoločných inšpekcií; vyzýva na ďalšiu podporu orgánu ELA, a to aj finančnými prostriedkami, s cieľom zabezpečiť jeho pridanú hodnotu pre vnútroštátne orgány presadzovania práva a umožniť mu začať a viesť vyšetrovania cezhraničných prípadov z vlastnej iniciatívy;

26. vyjadruje spokojnosť s celkovo kladným stanoviskom Dvora audítorov k účtovnej závierke orgánu; berie však na vedomie, že Dvor audítorov vydal výrok s výhradou k zákonnosti a správnosti platieb, rovnako ako v roku 2023;

27. v tejto súvislosti berie na vedomie výhradu Dvora audítorov týkajúcu sa platieb vo výške 2,6 milióna EUR uskutočnených v roku 2024, čo predstavuje 5,7 % celkových platobných rozpočtových prostriedkov a presahuje prahovú hodnotu významnosti; poukazuje na to, že tieto platby súviseli so zákazkou zadanou prostredníctvom verejnej súťaže, ktorá bola v správe za rok 2022 vyhodnotená ako neoprávnená (2,2 milióna EUR), ako aj s nedostatkami zistenými v kontrolách ex ante týkajúcich sa plnenia zmlúv (0,4 milióna EUR);

28. uznáva pokrok, ktorý sa dosiahol pri znižovaní počtu dočasných pracovníkov (vyslaných národných expertov a dočasných pracovníkov) od roku 2022, keď predstavovali 58 % pracovnej sily; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že ich podiel zostal naďalej vysoký, a to 47 % v roku 2023, ako aj v roku 2024; nabáda orgán ELA a Komisiu, aby naďalej zvyšovali podiel stálych zamestnancov vytvorením možnosti zmeniť pracovné miesta vyslaných národných expertov na dočasné pracovné miesta;

29. s uspokojením konštatuje, že v roku 2024 orgán znížil mieru prenosu na 15 %, čo odzrkadľuje lepšie plnenie rozpočtu a finančné plánovanie; berie na vedomie určité nedostatky v rozpočtovom riadení, ako sú úroky z omeškania v prípade 11,8 % žiadostí o platbu a nesprávne zaúčtovanie rozpočtovej zmeny vo výške 266 861 EUR;

Záver

30. žiada agentúry a Komisiu, aby čo najskôr vykonali všetky zostávajúce odporúčania

Dvora audítorov;

31. na základe dostupných údajov odporúča udeliť výkonným riaditeľom agentúr Eurofound, EU-OSHA, Cedefop, ETF a ELA absolutórium za plnenie rozpočtu týchto orgánov za rozpočtový rok 2024.

PRÍLOHA: VYHLÁSENIE O POSKYTNUTÝCH INFORMÁCIÁCH

V súlade s článkom 8 prílohy I k rokovaciemu poriadku spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko vyhlasuje, že počas prípravy stanoviska zahrnula do svojho stanoviska informácie k záležitostiam týkajúcim sa predmetu spisu, ktoré jej poskytli títo zástupcovia záujmových skupín, na ktorých sa vzťahuje medziinštitucionálna dohoda o povinnom registri transparentnosti[1], alebo títo zástupcovia verejných orgánov tretích krajín vrátane ich diplomatických misií a veľvyslanectiev:

1. Zástupcovia záujmových skupín, na ktorých sa vzťahuje medziinštitucionálna dohoda o povinnom registri transparentnosti
European Agency for Safety and Health at Work
European Training Foundation
European Labour Authority
European Centre for the Development of Vocational Training
European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions

Vypracovanie uvedeného zoznamu je vo výlučnej zodpovednosti spravodajkyne výboru požiadaného o stanovisko.

Ak sú v zozname uvedené mená, funkcie alebo mená a funkcie fyzických osôb, spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko vyhlasuje, že predložila dotknutým fyzickým osobám oznámenie Európskeho parlamentu o ochrane údajov č. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), v ktorom sa stanovujú podmienky spracúvania ich osobných údajov a práva súvisiace s týmto spracúvaním.

[1] Medziinštitucionálna dohoda z 20. mája 2021 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o povinnom registri transparentnosti (Ú. v. EÚ L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VÝBOROM POŽIADANÝM O STANOVISKO

Dátum prijatia	28.1.2026
Výsledok záverečného hlasovania	+: 35 –: 6 0: 5

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN
VÝBOROM POŽIADANÝM O STANOVISKO

35	+
NI	Branislav Ondruš
PPE	Pascal Arimont, Andrzej Buła, David Casa, Henrik Dahl, Gheorghe Falcă, Sérgio Humberto, Martine Kemp, Miriam Lexmann, Jagna Marczułajtis-Walczak, Eleonora Meleti, Giusi Princi, Dennis Radtke, Liesbet Sommen, Romana Tomc
Renew	Hristo Petrov, Jana Toom, Brigitte van den Berg
S&D	Francisco Assis, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Vivien Costanzo, Johan Danielsson, Marit Maij, Aodhán Ó Ríordáin, Evelyn Regner, Rosa Serrano Sierra, Raffaele Topo
The Left	Li Andersson, Konstantinos Arvanitis, Per Clausen, Kathleen Funchion, João Oliveira
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Maria Ohisalo

6	-
ESN	Christine Anderson, Petar Volgin
PfE	Jaroslav Knot, Margarita de la Pisa Carrión, Pál Szekeres, Séverine Werbrouck

5	0
ECR	Elena Donazzan, Chiara Gemma, Marlena Maląg, Francesco Torselli, Mariateresa Vivaldini

Vysvetlenie použitých znakov:
+ : za
- : proti
0 : zdržali sa hlasovania